

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: [Vén Robotos]

Cím: Amikor ki akarták irtani
a Városligetet

Forrás: A Mai Nap

Bp.

(Hely)

1939 jún. 25

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(O

Osztályozás

Tárgy

712.21

Hely

Városliget

Idő

1939

Személy

Vén Robotos írja:

Amikor ki akarták irtani a Városligetet

Budapest gyönyörű város. Azonban nem egészséges város. Kevés a parkja, fája s kevés a nagy, szellős utcája. Ha Skandináviában, Németországban, Svájcban, de akár Párizsban, Londonban, Amerikában jártam: mindig megirigyeltem a mellékutcák, külvárosok lakóit, mert mindenütt rengeteg a park, sok az árnyas, fás utca. A szegény munkás-embernek, öreg asszonynak, gyereknek csak pár lépést kell tenni s a legnyomortabb külvárosokban, legsufoltabb mellékutca-tömegekben is találnak parkot, árnyas, fás, virágos helyet, ahol a nagyvárosi portól, gázaktól, gőzöktől, füstöktől agyonaszott tüdejük felfrissülhet egy kis jó levegővel, a növényekből kiáradó egészséges ózonnal. Nem vádolólok Budapest vezetőségét, mert mindent elkövet, hogy fásítson, parkirozzon: a multak alapvető hibáinak szomorú következménye e sivárság.

1808-ban alakult meg a pesti Királyi Szépítő Bizottság (illetőleg Kön. Verschönungs Commission, mert ügyvite-

lének nyelve német volt) s ez állapította meg a városfejlődés irányát, ez rendezte Pestet olyanná, amilyenné később kialakult. Sok helyeset is cselekedett e bizottság, de sok helytelent is. A bizottság vezetői elvi ellenségei voltak nemcsak a fásításnak, parkoknak, de még a tereknek is. Sőt a tágas utcáknak is. Ők a Pestet környező homoksivatag ellen úgy akartak védekezni, hogy Budapestet kő- és házsvataggá alakítják át. Pest akkor egyetlen, jelentősebb terére, az Erzsébet-térre sem engedtek fát ültetni: zavarná az ott székelő vásárosokat. Annyira mentek e szenvedélyükben, hogy Podmanitzky Frigyes báró feljegyezte naplójában:

— 1830 január 27-én a Bizottság József nádor kérésére elkezdte irtani a Városerdőt (így hívták akkor a Városligetet). Igaz, hogy a szigorú tél miatt a szegény emberek sokat szenvedtek fűtőanyag hiányában, még sem kellett volna a fasor sudaras nyárfáit rendelettel kivágnatni. Sohasem feledem el, hogy a havon elterülő kivágott fák mily szomorú emléket hagytak bennem. Pest legközelebbi szomszédságában lévő határok, Kerepes, Gödöllő, Kálló, Aszód, Mindszent, Kartal, Szent László, Isaszeg, amelyeken ma sikság, mezőgazdaság virágzik, csekély hasznot hajtó erdősegek-

kel voltak akkor elborítva s mégis, hogy Pest szegényei közt fát lehessen kiosztani, a városban egyetlen nyilvános kertet szentelték pusztulásra. József nádor, aki a legszenvedélyesebb kertalapítók egyike, esküdt ellensége volt minden egyes fának, bokornak, amely nem magánkertben, vidéken élt, hanem városban. Mindig ezt mondta: a fák nehezen élnek városban, ellenben a városi lakoságnak elképzelhetetlen áldás minden bokor és fa, hiszen ez jobb levegőt csinál s erre igen nagy a szüksége azoknak, akik sokat szenvednek a porlepte utcák, levegőtlen házrengetegek közt, amelyeket még a naphevitett magas házfalak és kopár terek is rosszul befolyásolnak.

Kis hiba hát, hogy ki nem irtották, csak szűkebb területre szorították a Városligetet is. Szerencse, hogy ezt a pusztítást később abbahagyták. Később is olyan nagyfokú volt azonban Budapest lakosságával szemben az értetlenség, hogy az öreg Andrássy Gyula a legnagyobb eréllyel tudta csak az országgyűlés ellenkezését megtörni, amikor pénzt szavaztatott meg arra, hogy Pest legzüllöttebb, legmocskosabb részének lebontásával megalkossák az Andrássy-utat és körutakat. Vajjon azóta a vidéki urak jóindulata megjavult-e az ország fővárosának népe iránt?!